

Сутність та значення соціального партнерства в Україні

Олексюк О. В., здобувач вищої освіти за другим (магістерським) рівнем

2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент»

Національний фармацевтичний університет

Шуть О. Ю., к.фарм.н., викладач кафедри менеджменту та публічного адміністрування, НФаУ

ksu.okey@gmail.com

Курс на побудову в Україні суспільства з соціально орієнтованою економікою та одночасно ефективним функціонуванням ринкових механізмів є складним і тривалим процесом, що супроводжується глибинними перетвореннями усіх видів суспільно-економічних відносин.

Розвиток соціальної сфери потребує реформування, а саме становлення системи соціально-трудового партнерства. Основна парадигми розвитку, зорієнтована на інноваційні фактори економічного зростання і підвищення рівня та якості життя населення, актуалізує проблему пошуку нових форм і методів державного регулювання соціальної сфери на принципах партнерства і договірних засадах.

Поняття соціального партнерства в Україні поки що не визначено у чинному законодавстві. Однак у розвинених державах соціальне партнерство є новим ефективним методом правового регулювання ринку праці, що слугує для врегулювання суперечностей інтересів працівників і роботодавців, а також органів державної влади.

Воно покликане налагоджувати взаємини працівників і роботодавців згідно з формами і принципами, що базуються на врахуванні й узгодженні інтересів різних соціальних груп, прошарків, класів. Водночас соціальне партнерство передбачає усвідомлення необхідності взаємодії, взаємозалежності й неможливості існування один без одного.

Соціальне партнерство передбачає забезпечення відповідних прав різним соціальним групам, прошаркам, класам на участь у політичних і економічних процесах вироблення й прийняття рішень щодо актуальних проблем розвитку суспільства.

В науковій літературі також не існує єдиної думки щодо визначення терміну «соціальне партнерство». Проте, більшість вчених вважає, що основною ідеєю соціального партнерства є соціальна взаємодія, ядро якої складають усвідомлення необхідності колективних переговорів і взаємних консультацій представників працюючих і роботодавців за участю держави.

Соціальне партнерство – це правовий механізм регулювання колективних відносин, який включає як регулятивну, так і охоронну частини.

Соціально-партнерські відносини виникають з приводу проведення колективних переговорів і укладення колективних договорів і угод; участь працівників та їх представників в управлінні організацією, профспілкового представництва і захисту прав працівників, проведення взаємних консультацій,

переговорів з питань регулювання трудових відносин. Все це входить до регулятивної частини соціального партнерства.

Коллективні трудові спори, порушення колективних трудових прав є основою виникнення соціально-партнерських охоронних правовідносин щодо вирішення колективного конфлікту.

Ключовими елементами соціального партнерства виступають:

- соціальна проблема;
- інтереси партнерів;
- правова обґрунтованість партнерства;
- можливості й сильні сторони партнерів;
- правила взаємодії та взаємного контролю;
- наявність інформаційного поля, освітнього процесу соціального партнерства;
- наявність проекту як способу співорганізації сторін;
- постійність та стабільність процесу соціального партнерства;
- інноваційні шляхи вирішення соціальних проблем.

Пріоритетними цілями соціального партнерства є узгодження та захист інтересів різних соціальних груп та класів, що сприяють вирішенню актуальних економічних, соціальних та політичних завдань, формування соціальної правової держави, відкритого демократичного суспільства.

Сучасний стан взаємовідносин між партнерами у соціальній сфері України наразі характеризується переважанням формальних процедур соціального партнерства, які, на жаль, не мають реальних економічних важелів та не ведуть до позитивних наслідків. Відтак необхідною є розробка дієвого механізму соціального партнерства, який регулюватиме взаємодію всіх партнерів у соціальній сфері українського суспільства.

Використана література:

1. Афоніна О. Г. Соціальна безпека: проблеми становлення соціального партнерства в Україні. *Вісник НАДУ*. 2017. № 4. С. 241–249.
2. Гайдученко Ю. О. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності. *Зб. наук. праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Економіка»*. 2017. Вип. 17. С. 15–24.
3. Макарова О. В. Соціальна політика в Україні : монографія. Ін-т демографії та соц. досліджень. ім. М.В. Птухи НАН України. Київ, 2015. 244 с.
4. Савчук Л. М. Функції соціального партнерства. *Науковий вісник УМО. Серія: Економіка та управління*. 2016. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvumo_2016_2_12.
5. Сафонов В. А. Социальное партнерство. М. : Юрайт, 2015. 395 с. URL: https://stud.com.ua/31400/pravo/osnovni_printsipi_formi_sotsialnogo_partnerstva.